

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

KOŻUCH dla KOZŁA

OJ CZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

KOŻUCH to nasz rodzimy, słowiański wyraz. Znają go – lub znały – w zasadzie wszystkie języki słowiańskie. Współcześnie słowo to oznacza przede wszystkim ‘ciepłe wierzchnie okrycie z owczej skóry, szyte najczęściej futrem do wewnątrz’, a także ‘wierzchnią, stężalą warstwę jakiegoś płynu’ (KOŻUCH na mleku – brr!). Drugie znaczenie powstało oczywiście jako przerośnięte użycie pierwszego. W innych językach i dialektach słowiańskich znaczeń jest więcej: ‘skóra zwierzęca’, ‘wierzchnia warstwa’, ‘skórka owoców’, a nawet ‘kora drzewa’. Pierwotnie KOŻUCH nie był jednak skórą owczą, tylko kozią. Prasłowiańskie słowo *koža oznaczało ‘skóra’ i pochodziło wprost od innego prasłowiańskiego słowa: *koza, mającego takie samo znaczenie jak dziś, czyli KOZA (*koža < *koz-ja, a więc ‘skóra kozia’). Dlaczego nasi przodkowie zamienili kozie skóry na owcze? Zapewne dlatego, że były miększe, cieplejsze i przyjemniejsze w dotyku...